

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Život a začleňování evropské menšiny do
soudě korejské společnosti**

The life and integration of European minorities
into homogeneous Korean society

Andrea Bahnerová

Vedoucí práce: Mgr. Štěpánka Horáková

Olomouc 2024

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškeré použité prameny a literaturu.

Olomouc 20. června 2024

Andrea Bahnerová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat především Mgr. Štěpánce Horákové za vedení této bakalářské práce a za její cenné rady a připomínky, které mi pomohly s jejím dokončením.

Anotace

Jméno a příjmení:	Andrea Bahnerová
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Život a začleňování evropské menšiny do sourodé korejské společnosti
Vedoucí práce:	Mgr. Štěpánka Horáková
Počet stran:	41
Klíčová slova:	evropská menšina, korejská společnost, adaptace, kultura, kontrast kultur, migrace

Tato bakalářská práce se zaměřuje na evropské obyvatele, kteří žijí na území Koreje a zároveň jejich adaptaci na korejskou kulturu a společnost. Nejprve se práce soustředí na historický kontext migrace. Dále popisuje přednosti a znaky jak korejské, tak i evropské kultury. Dalším aspektem je adaptace na korejskou kulturu a současná situace v Koreji. Poslední velkou kapitolou je vize do budoucnosti korejské společnosti. Cílem této práce je popsat současný stav korejské společnosti a cizinců, především Evropanů, kteří v ní žijí. Samotný výzkum názorů a současného stavu Evropanů žijících na území Korejské republiky byl realizován pomocí dotazníku v anglickém jazyce.

Anotace

Jméno a příjmení:	Andrea Bahnerová
Název fakulty a katedry:	Faculty of Arts, Department of Asian studies
Název práce:	The life and integration of European minorities into homogeneous Korean society
Vedoucí práce:	Mgr. Štěpánka Horáková
Počet stran:	41
Klíčová slova:	European minority, Korean society, adaptation, culture, contrast of cultures, migration

This bachelor's thesis focuses on European residents who live on the territory of Korea and at the same time their adaptation to Korean culture and society. First, the work focuses on the historical context of migration. It also describes the strengths and characteristics of both Korean and European culture. Another aspect is people's adaptation to Korean culture and the current situation in South Korea. The last big chapter is a vision for the future of Korean society. The aim of this work is to describe the current state of Korean society and foreigners, especially Europeans, who live in it. The research of the opinions and the current state of Europeans living in the territory of the Republic of Korea was carried out using a questionnaire in English.

Obsah

Úvod.....	10
1. Historie migrace	11
2. Současná situace	14
2.1 Kontrast dvou kultur	15
3. Vize do budoucna.....	20
3.1 Faktory přispívající ke stárnutí populace a nízké porodnosti.....	20
3.2 Důsledky stárnutí populace a nízké porodnosti	21
3.3 Využití přistěhovalců a diverzity	23
4. Praktická část	26
4.1 Metodologie dotazníku.....	26
4.2 Výsledky dotazníku.....	26
4.3 Shrnutí dotazníku	35
Závěr	36
Resume.....	38
Seznam zdrojů.....	39
Literatura	39
Internetové prameny.....	40

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 2: Věk respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 3: Seznam rodných zemí respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 4: Dosavadní délka pobytu v Koreji. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 5: Hlavní důvody stěhování respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 6: Znalost korejské kultury před stěhováním. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 7: Množství respondentů, kteří mluví korejsky. Zdroj: Vlastní zpracování.

Graf 8: „Jakým jazykem mluvíte v každodenním životě?“ Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 9: Délka studia korejštiny respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 10: Setkání se s rasismem. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 11: Navrácení respondentů do země původu. Zdroj: vlastní zpracování.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Seznam rodných zemí respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 2: Přehled korejských firem na území České Republiky. Zdroj: chrome extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://cks-korea.cz/wp-content/uploads/2014/03/KorejskeFirmy.pdf.

Ediční poznámka

V práci jsou zmiňovány korejské názvy, jména autorů a známých osob. Pro přepis do latinského písma je použita transkripce Revised Romanization of Korean.

Úvod

Evropané jsou menšina, která na území Jižní Koreje početně stoupá, především v posledních letech. Díky spolupráci korejského a evropského trhu se čím dál větší počet Evropanů stěhuje, z důvodu vize lepšího pracovního či soukromého života. Díky fenoménu posledních let označovaném jako *korejská vlna*¹ se o korejskou kulturu a zemi samotnou začal projevovat velký zájem, právě i na Evropském kontinentu. Díky k-popu a korejským dramatům stále více lidí navštívilo Koreu jako exotickou destinaci a řada z nich se zde usídlila natrvalo.

Hlavním cílem práce je nastínit současnou situaci a život Evropanů žijících na území Koreje, jejich adaptaci a negativní a pozitivní aspekty života v korejské společnosti.

Práce se skládá z praktické a teoretické části. Praktická část obsahuje tři kapitoly. První kapitola se zaměřuje na historický kontext migrace obecně a později detailněji migraci Evropanů na Korejský poloostrov. Ve druhé kapitole je popsána současná situace evropské menšiny v korejské společnosti. Dále také kontrast korejské a evropské kultury a v neposlední řadě adaptace Evropanů na společenský život. Patří sem positiva a negativa, se kterými se v každodenním životě cizinec žijící v Koreji setkává. Třetí kapitola zahrnuje současné společenské problémy v Koreji a potenciální vizi řešení zejména demografických problémů souvisejících s evropskou imigrací.

Praktická část využívá metodologii dotazníku, který byl respondentům poskytnut v angličtině a vystaven na sociální síti. Data jsou vypracována tak, aby odpověděla na zkoumané otázky práce.

¹ *The Korean Wave, Korean Media Go Global*. Routledge, 2013. ISBN 978-0415712781

1. Historie migrace

Před polovinou 80. let tvořili pracovní sílu v Koreji převážně Korejci. Vzhledem k tomu, že v té době neexistovala žádná imigrace do Koreje, nebyla za potřebí žádná imigrační politika. Během 80. let se situace začala měnit a do Koreje začalo proudit velké množství zahraničních migrujících pracovníků.

Příliv cizích státních příslušníků do Koreje začal koncem 80. let. Zpočátku většinu přistěhovalců tvořili etničtí Korejci s čínským občanstvím. Za pohybem těchto lidí stálo několik faktorů. Prvním a oficiálním důvodem byla touha migrantů navštívit příbuzné v Koreji. Druhým byly zlepšené vztahy mezi Čínou a Koreou, které umožnily návštěvy, a třetím přáním imigrantů zlepšit si svou životní úroveň hledáním zaměstnání v Koreji. Korea v té době trpěla vážným nedostatkem pracovních sil ve výrobním a stavebním průmyslu, což poskytovalo dostatek příležitostí k zaměstnání pro nové skupiny migrantů.²

Industrial Trainee System (Průmyslový školicí systém) jistě pomohl k nedostatku pracovních sil pro malé a střední podniky zabývající se 3D zakázkami. Systém byl ale hodně kritizován, protože klasifikace imigrantů jako „stážistů“ namísto dělníků připravila mnohé z přistěhovalců o výhody přiznané jejich korejským kolegům.

Počátkem roku 2000 mnoho domácích a mezinárodních organizací pro lidská práva veřejně kritizovalo korejskou imigrační politiku a žádalo změnu. Prezident Kim Dae Joong pod tlakem nařídil, aby mezi těmito organizacemi a ministerstvem práce byly zahájeny konzultace s cílem změnit imigrační politiku. Tato setkání probíhala pravidelně několik měsíců. V Národním shromáždění tak byla obnovena debata o změnách imigračního systému. Podle Kim Sung Joonga (generálního radního pro zaměstnanost a později šéfa Úřadu pro politiku zaměstnanosti), který v té době prosazoval uzákonění systému povolení k zaměstnání, mělo ministerstvo práce tři hlavní cíle pro navrhovanou legislativní reformu. Prvním byla reklasifikace zahraničních pracovníků na zaměstnance, nikoli na stážisty. Druhým bylo donutit zaměstnavatele, aby nejprve hledali korejské pracovníky, než jim bylo dovoleno hledat zahraniční pracovníky. Poslední bylo, že vláda bude zodpovědná za všeobecnou správu cizí pracovní síly. V únoru 2003 byl zákon oficiálně navržen v Národním shromáždění.

Systém zaměstnaneckých povolení fungoval od 17. srpna 2004 vedle systému *Industrial Trainee System*. Existence těchto paralelních systémů nevyhnutelně způsobila

² Introduction Emigration And Immigration: The Case Of Korea. Online. *Urban Anthropology and Studies of Cultural Systems and World Economic Development*. Roč. 32, No. 4. [cit. 2024-04-22].

mnoho problémů. Některé byly administrativní, jiné se týkaly samotných zahraničních dělníků, protože se mezi zahraničními pracovníky lišila práva a privilegia. V důsledku organizace *Foreign Manpower System Improvement Planning Organization*³ (Organizace plánování zlepšování systému zahraničních pracovních sil) zrušila od července 2005 Industrial Trainee System a od ledna 2007 sjednotila všechny administrativní funkce do systému zaměstnaneckých povolení.

Systém zaměstnaneckých povolení funguje následovně: 1) zaměstnavatelé se snaží najít domácí korejské pracovníky, ale neučiní tak. 2) Zaměstnavatelé žádají o vydání „Foreign Workers Employment Permit Form“, aby povolili zahraniční nábor. 3) Zaměstnavatelé vybírají kvalifikovaného zahraničního pracovníka ze seznamu uchazečů doporučených Ministerstvem práce. 4) Zahraniční pracovníci a zaměstnavatelé uzavřou smlouvu na jeden rok, kterou lze prodloužit až na tři roky. Důsledky těchto změn byly rozsáhlé. Nejdůležitější je, že za výběr, zavádění a řízení zahraničních pracovníků bylo nyní odpovědné samotné ministerstvo práce, nikoli soukromá organizace. To umožňovalo účelnější zpracování přistěhovalců a otevřenou transparentní imigrační politiku.

Přestože před 90. lety existovala řada mezinárodních sňatků, mezi ženami to byl fenomén. Do té doby se jen pár Korejců oženilo s cizími ženami. Až do roku 1990 se mezinárodní manželství týkalo převážně korejských žen, zatímco korejsí muži byli zapojeni pouze v 600 případech. Míra mezinárodních manželství mezi korejskými muži se však začala zvyšovat v roce 1992, kdy Korea obnovila oficiální vztahy s Čínou. Od roku 1995 počet mužů účastnících se mezinárodních manželství převyšoval počet žen.⁴

Příliv sňatkových migrantů do Koreje začal v 90. letech 20. století, kdy bylo pro mládence ve venkovských oblastech stále těžší najít si manželku. Paralelně s využíváním této situace začali zprostředkovatelé soukromých sňatků a ženy ze zemí jako Čína, Vietnam, Kambodža, Thajsko, Filipíny a další se začaly usazovat jako manželky Korejců. Vzhledem k pokračující expanzi tohoto trendu tvoří od počátku 21. století manželské formace mezi Korejci a migranty asi 10 procent všech manželství v Koreji.⁵

Na počátku 21. století, v rámci mezinárodního manželství, vyplynula řada problémů na místní i mezinárodní úrovni. Například obchodování s lidmi ze strany mezinárodních

³ *Global Dimensions in Mapping the Foreign Labor Policies of Korea: A Comparative and Functional Analysis*. Online. Development and Society, Vol. 34, No. 1. Institute for Social Development and Policy Research, 2005.

⁴ Lee H. K. (2008), *International Marriage and the State in South Korea: Focusing on Governmental Policy*, „Citizenship Studies“, Vol. 12(1)

⁵ Kim H. S. (2008), *International Marriage Migrant Women in Korea*, „Korean J Women Health Nurs“, Vol. 14, No. 4

sňatkových agentur a situace manželek cizí národnosti v Koreji se staly společenským problémem. V zahraničí byl například zatčen Korejec hledající potenciální zahraniční nevěstu pro podezření, že je zprostředkovatelem obchodování s lidmi v Kambodži⁶.

Většinu sňatkových migrantek tvořily Číňanky, včetně těch s korejskými kořeny. V dalším velkém zastoupení poté byly Vietnamky. Kolem roku 2004 se zvýšil počet žen i z ostatních sousedních asijských zemí.

V minulém roce bylo více než 10% sňatků v Koreji uzavřeno mezi Korejci a cizími státními příslušníky, což je nejvyšší úroveň za posledních 13 let, uvádí Korea Statistics. Ve své výroční zprávě o manželství a rozvodu statistický úřad uvedl, že počet mezinárodních sňatků dosáhl v roce 2023 celkem 19 700, což je o 18,3% více než o rok dříve. Mezinárodní sňatky představovaly 10,2% ze 193 700 celostátně hlášených sňatků v roce 2023 – nejvyšší poměr od roku 2010, kdy toto číslo činilo 10,5%.

⁶ Noviny Joongang, 15. 2. 2005

2. Současná situace

Jižní Korea je zemí se silným ekonomickým postavením, a také atraktivní destinací, která poskytuje vysoké standardy života a mnoho příležitostí pro rozvoj na trhu práce i v osobní rovině. Cizinci ochotně přicházejí do Koreje z různých důvodů, od cestovního ruchu až po zaměstnání. Podle údajů worldatlas.com je 69 000 cizinců ze střední a východní Asie. Populace Rusů je velká, čítá kolem 15 000 lidí. Největší skupinu cizinců v Koreji však vždy tvořili Číňané.

Pokud jde o příjezdovou migraci cizinců v roce 2021 podle statusu pobytu, zaujalo „stěhování za zaměstnáním“ první příčku s nejvyšším podílem 30,4 % jako hlavní důvod migrace, za ním následovaly „studijní a vzdělávací důvody“ (28,8%) a následně „cizinci s Korejským původem“ (15,1%). Ve srovnání s rokem 2020 počet cizinců přicházejících za účelem krátkodobého pobytu klesl o 35 000 lidí. Zatímco počet „studijních a všeobecných stážistů“ vzrostl o 19 000 lidí.⁷

Nejpočetnějšími menšinami mimo asijský kontinent jsou kromě Američanů také skupiny z Evropy – hlavně Britové a Francouzi. Velké zastoupení mají také státy střední a východní Evropy. Například nemalá skupina migrantů z Polska, České Republiky, Běloruska či Ukrajiny a dalších států východní Evropy a Balkánského poloostrova. Přítomnost národních příslušníků těchto zemí potvrzuje historický kontext, kdy se Korea začala otevírat světu a obchodovat na evropském trhu. S tím jsou spojené investice velkých korporací jako jsou LG a Samsung. Migrace do Koreje je důsledkem vzájemného obchodu dvou zemí, kdy se cizinci díky pracovním příležitostem rozhodli přestěhovat⁸. Dalším faktorem jsou mezinárodní sňatky.

Největší skupina cizinců žije v oblasti Soulu. Menšiny s velkou základnou mají své vlastní čtvrti nebo ulice. Nejznámější z nich je Čínská čtvrť, ale mezi další patří japonská vesnice, francouzská vesnice nebo islámská ulice. V těchto místech se nachází mnoho institucí jako jsou restaurace, kde se podává jídlo typické pro danou zemi a personál hovoří daným jazykem. Takováto města uvnitř měst usnadňují adaptaci přistěhovalců na život v Koreji. Mnoho komunit zakládá korejské školy pro děti ze svých čtvrtí, aby jim pomohly lépe se asimilovat do společnosti tím, že se naučí korejský jazyk, historii, tradice a kulturu,

⁷ Korean Ministry of Justice (2021) “Annually Immigration Statistics, 2021: Korea Immigration Service ”

⁸ Han, Gil-Soo (2007) “Multicultural Korea: Celebration or Challenge of Multiethnic Shift in Contemporary Korea?”

a zabrání jim v izolaci. Tyto komunity však také pořádají akce a představení, aby kultivovaly své kultury a tradice. Komunity cizinců se kromě asimilace do korejské společnosti snaží zachovat si své vlastní kulturní dědictví. Vazby v rámci komunity jsou silné; členové si navzájem pomáhají a nejvíce těm, kteří jsou v Koreji noví a teprve zde svůj život začínají.

Korejská společnost má kvůli svým konfuciánským kořenům stále problémy s přijímáním imigrantů, což znamená, že lidé z jiného kulturního prostředí, vychovaní k úctě k jiným hodnotám, mají problémy s adaptací na místní životní styl. Mladá generace Korejců se ale zdá být charakterizován mnohem větší otevřeností a dává naději na změny ve vztahu k cizincům v příštích letech.

Korejští zaměstnavatelé otevřeně přiznávají, že spíše nabídnou pracovní místo Korejci než člověku ze zahraničí se stejnou kvalifikací. Člověk bez dobrého vzdělání, znalosti angličtiny, korejštiny a alespoň základů korejské kultury může mít problémy s hledáním zaměstnání. Diskriminační chování často nemá žádné právní důsledky a povědomí veřejnosti o takovém chování je velmi omezené. Cizinci žijící v Jižní Koreji se snaží na problém upozornit vládu, ale jejich snahy prosadit legislativu zatím selhávají. Na druhou stranu stojí za zmínku, že Korejci navzdory tomu nemají vůči cizincům žádnou averzi; jejich neochota vůči imigrantům má kořeny spíše v korejské kulturní a národní identitě než v čemkoli jiném. Mnoho cizinců považuje Korejce za velmi zdvořilé a přívětivé.

2.1 Kontrast dvou kultur

Kultura hraje zásadní roli při utváření identity a chování jednotlivců ve společnosti. Evropská a korejská kultura jsou dvě odlišná kulturní dědictví, která mají jedinečné vlastnosti a tradice.

Evropská kultura je v Jižní Koreji⁹ zastoupena čtyřmi národními kulturními instituty – British Council, Institut Français, Goethe Institut a Italským kulturním institutem – a také zastupitelskými úřady s kulturní sekci nebo vlivem (Česká republika, Řecko, Nizozemsko, Švédsko a Irsko). Kulturní spolupráce mezi zeměmi EU a Jižní Korejou přesahuje tyto oficiální národní kulturní instituty. Je však zajímavé, že zeměmi EU, které se nejvíce podílejí na výměně a spolupráci s Jižní Korejou v oblasti scénického umění, vydavatelství a kulturního dědictví, jsou Francie, Německo, Spojené království, Itálie a Španělsko. Velké zastoupení mají i některé východoevropské země, jako je Česká republika a Maďarsko. Nebyla nalezena žádná konkrétní studie nebo výzkum o tom, jak Jihokorejci vidí evropskou

⁹ <http://www.eunic-online.eu/korea>

kulturu. Nicméně podle výzkumů Dr. Sung-Won Yoona¹⁰ považují Jihokorejci EU za důležitého ekonomického hráče na světovém trhu. Částečně je to způsobeno tím, že většina jihokorejských zpráv o Evropě se týká ekonomických a obchodních otázek.

Pokud jde o kulturu, Jihokorejci obdivují dlouhé a bohaté kulturní tradice Evropy, protože mají velmi dobrý dojem z evropské kulturní dimenze. Vědí, že Evropa je původem tradic v různých kulturních oblastech – hudba, umění, film – a sport, zejména fotbal.

Co se týče *image*, někteří Jihokorejci si stále pletou Evropskou Unii a jednotlivé evropské země. Když se jich ptají na *image* EU, mají tendenci popisovat již konkrétně žádoucí destinace. Kvůli geografické vzdálenosti je však Evropa drahým místem k návštěvě, a proto má pro průměrného Jihokorejce exotickou a luxusní *image*.

Dr. Yoon popisuje skutečnost, že výuka evropských jazyků na školách a univerzitách – kromě angličtiny – není prioritou. Japonština a Čínština patří po angličtině k nejčastěji studovaným cizím jazykům a; „Je jen několik univerzit, které nabízejí katedru evropských jazyků (např. Hankuk University of Foreign Studies v Soulu). Studenti nemají mnoho příležitostí učit se evropské jazyky, dokud nenastoupí na univerzitu. Taková nízká dostupnost omezuje jakékoli potenciální šance na podporu jazykových odborníků v různých evropských jazycích“¹¹. Tento nedostatek příležitostí ke studiu jazyků může také ovlivnit hlubší zájem jihokorejských občanů o evropskou kulturu a její rozmanitost.

Korejská kultura, hluboce ovlivněná konfuciánskou filozofií a staletými historií, se vyznačuje důrazem na harmonii a hierarchii. Tyto dva koncepty jsou jednou z hlavních součástí sociální struktury korejské společnosti a hrají významnou roli při utváření chování a interakcí jednotlivců v osobním i profesním prostředí. Pochopení důležitosti harmonie a hierarchie je zásadní pro každého, kdo se chce ponořit do korejské kultury a navázat vztahy se zdejšími lidmi.

Harmonie je základní princip, který zdůrazňuje důležitost udržování mírových vztahů a vyhýbání se konfliktům. Věří se, že harmonie lze dosáhnout pouze tehdy, když jednotlivci staví potřeby skupiny nad své vlastní zájmy a spolupracují na společném cíli. Tento důraz na harmonii lze vidět v různých aspektech korejské kultury, od způsobu, jakým lidé vzájemně komunikují, až po důležitost přikládanou na soudržnost a jednotu skupiny.

¹⁰ Dr. Sung-Won Yoon je držitelkou magisterského titulu na London School of Economics and Political Science a Ph.D. z Korejské univerzity. Její hlavní výzkumné zájmy jsou kulturní politika EU, evropská identita a multikulturalismus.

¹¹ EU-South Korea: Current Trends of Cultural Exchange and Future Perspectives [online]. ISBN 978-92-79-20835-5. Dostupné z: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.interarts.net/descargas/interarts2560.pdf>

Hierarchie je na druhé straně koncept, který definuje sociální strukturu korejské společnosti a vytváří jasné linie autority a respektu mezi jednotlivci. V korejské kultuře je hierarchie často určena věkem a profesním postavením. Společensky se čekává, že jednotlivci budou projevovat úctu a respekt vůči těm, kteří jsou starší nebo v pozici autority, a pokud tak neučiní, je to považováno za neuctivé.

Kombinace harmonie a hierarchie v korejské kultuře vytváří jedinečný soubor sociálních norem a očekávání, které řídí chování jednotlivců v různých sociálních prostředích. Například na pracovišti je běžné, že se zaměstnanci podřizují svým nadřízeným a dodržují přísné protokoly pro komunikaci a rozhodování. Předpokládá se, že tato hierarchická struktura podporuje efektivitu a produktivitu a také udržuje smysl pro pořádek a stabilitu v organizaci.

V osobních vztazích hrají tyto principy také významnou roli při utváření interakcí mezi členy rodiny, přáteli a známými. Očekává se, že jednotlivci budou projevovat úctu ke svým starším a budou dodržovat tradiční zvyky a praktiky, které podporují skupinovou harmonii. Tento důraz na respekt a harmonii pomáhá posilovat sociální vazby a podporuje pocit společenství a vzájemnou pospolnost jednotlivců.

Jedním z nejviditelnějších výrazů harmonie a hierarchie v korejské kultuře je koncept *jeong*¹², který odkazuje na hluboké emocionální pouto nebo spojení mezi jednotlivci. Je často popisován jako pocit bezpodmínečné lásky a loajality, který překonává sociální bariéry a vytváří pocit vzájemného porozumění a podpory mezi přáteli a členy rodiny. Tento koncept je ústředním bodem korejského pojetí mezilidských vztahů a zdůrazňuje důležitost udržování silných emocionálních vazeb s ostatními. Popisuje zvláštní emoci osobní připoutanost nebo zvláštní zacházení s někým blízkým. Do značné míry souvisí s láskou.

V korejské společnosti jsou principy harmonie a hierarchie posilovány prostřednictvím různých kulturních praktik a rituálů, které podporují skupinovou soudržnost a jednotu. Například úklona je běžné gesto respektu a úcty, které se používá k vyjádření úcty vůči starším a nadřízeným. Tradiční zvyky, jako je výměna dárků a společné jídlo, jsou navíc považovány za způsob, jak posílit sociální vazby a podpořit soulad ve skupině.

Tuto sounáležitost lze také vidět v korejském umění, hudbě a literatuře, které často odrážejí hodnoty a přesvědčení korejské společnosti¹³. Tradiční korejské umělecké formy,

¹² *Emotions in Korean Philosophy and Religion, Confucian, Comparative, and Contemporary Perspectives*. Palgrave Macmillan, 2022. ISBN 978-3030947491.

¹³ *A Teacher's Sourcebook for Korean Art & Culture*. Online. [cit. 2024-03-02] Dostupné z: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://sites.evergreen.edu/essentialingredients/wp-content/uploads/sites/182/2016/03/korea-tsb1.pdf>

jako je kaligrafie a malba, zdůrazňují důležitost rovnováhy, harmonie a řádu, zatímco korejská hudba a tanec často zprostředkovávají témata jednoty a spolupráce prostřednictvím rytmických a synchronizovaných pohybů. Podobně korejská literatura často zkoumá složitosti sociálních vztahů a výzvy navigace v hierarchických strukturách v korejské společnosti.

Evropa je kontinent známý svou bohatou kulturou, která byla utvářena staletími historie, umění, literatury a tradic. Každá země a region přispívá svými vlastními zvyky a charakteristikami. S bohatou a složitou historií trvajícím tisíciletí byla Evropa utvářena říšemi, královstvími a revolucemi, jejichž výsledkem je souhrn kultur, jazyků a identit.

Pokud jde o společenské zvyklosti, evropské společnosti vykazují řadu praktik a norem, ale převažují společná témata individualismu a osobní autonomie. Je ceněn vlastní názor a lidé jsou vedeni, aby sdělovali své názory. Rodinné struktury se v Evropě liší, v mnoha zemích převládá pouze nejužší rodinný kruh, i když ve společenském životě mohou hrát významnou roli i širší rodinné sítě.

Jedním z určujících rysů evropské kultury je její rozmanitost, a to jak v rámci národů, tak i mezi jednotlivými státy. Každá evropská země se může pochlubit svým vlastním dědictvím, tradicemi a zvyky, které jsou ovlivněny faktory, jako je geografie, náboženství a historické události. Díky dlouhé a složité historii se celý evropský kontinent po léta měnil a přetvářel. To vedlo k tomu, že na celém kontinentu je přítomna široká škála jazyků, náboženství a kulturních praktik.

Samotný zájem Korejců o evropskou kulturu může mít hned několik důvodů:

- Obdiv k západní kultuře: Někteří Korejci mohou obdivovat evropské země pro jejich bohatou historii, umění, architekturu a kulturní úspěchy. Evropské země jsou často vnímány jako sofistikované a pokročilé v různých oblastech.
- Vnímání Evropanů jako stylových: Evropané jsou často spojováni se smyslem pro styl a módu. Korejské módní trendy jsou často ovlivněny evropskými styly a mnoho Korejců může Evropany považovat za módní a trendy.
- Pozitivní vnímání vzdělávání: Evropské země jsou známé svými silnými vzdělávacími systémy a prestižními univerzitami. Někteří Korejci mohou vnímat Evropany jako vysoce vzdělané a oceňují důležitost, kterou evropské společnosti přikládají vzdělání.

- Vnímání rozmanitosti: Evropané pocházejí z různých zemí a kultur, což vede k vnímání rozmanitosti v rámci Evropy. Tato rozmanitost může být některými Korejci vnímána jako pozitivní a zajímavá.
- Jazyková bariéra a komunikace: Jazykové rozdíly mohou někdy vytvářet překážky v komunikaci a porozumění mezi Korejci a Evropany. Mnoho Korejců však studuje angličtinu a mohou se cítit pohodlněji při interakci s Evropany v angličtině.
- Turistika a cestování: Evropa je oblíbenou destinací pro korejské turisty a mnoho Korejců má z návštěvy evropských zemí pozitivní zkušenosti, což může utvářet jejich vnímání Evropanů.

Je důležité si uvědomit, že se jedná o zobecnění a že jednotlivci v korejské i evropské společnosti mohou mít vůči sobě širokou škálu názorů a postojů. Při utváření vzájemného vnímání a postojů hrají významnou roli interakce mezi jednotlivci.

3. Vize do budoucna

Jižní Korea čelí demografické krizi charakterizované stárnutím populace a klesající porodností. Už delší dobu zaujímá první příčku v žebříčku zemí s nejnižší porodností na světě. V roce 2020 se poprvé počet narozených snížil o 10%¹⁴. Celková míra porodnosti v roce 2020 byla 0,84, dětí na ženu, tedy nejnižší na světě a hluboko pod hranicí náhrady, což je 2,1. Předpokladem je, že se Jižní Korea do roku 2044 stane nejstarší populací na světě. Počet lidí ve věku 70 a více minulý rok poprvé přesáhl počet mladých lidí ve věku 20-30 let.¹⁵

3.1 Faktory přispívající ke stárnutí populace a nízké porodnosti

Populace Jižní Koreje rychle stárne v důsledku kombinace faktorů, jako je zvýšená průměrná délka života, klesající míra porodnosti a velká skupina poválečných silných populačních ročníků dosahujících důchodového věku. Předpokládá se, že podíl starších občanů (ve věku 65 let a více) v nadcházejících desetiletích výrazně vzroste (viz výše), což povede ke zmenšování populace v produktivním věku a vyšší míře závislosti.

Ekonomické faktory hrají významnou roli při utváření míry plodnosti a rozhodování o plánování rodiny. Vysoké životní náklady, výdaje na bydlení a výdaje na vzdělání vytvářejí finanční zátěž pro mladé páry a odrazují je od úvah o rodině. U většiny domácností s dvojným příjmem snaha o kariérní postup navíc často vede k opožděnému sňatku a plození dětí.

Tradiční konfuciánské hodnoty Jižní Koreje, patriarchální rodinné struktury a důraz na akademický a kariérní úspěch přispívají ke společenským tlakům a očekáváním ohledně manželství a rodičovství. Sociální stigma vůči svobodným jednotlivcům a pracujícím matkám, stejně jako omezená podpora rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem a péče o děti dále odrazují od zakládání rodin a od výchovy dětí.

Urbanizace a modernizace přetvořily sociální vzorce a vzorce životního stylu v Jižní Koreji. Mladší generace stále více upřednostňují osobní svobodu, individuální naplnění a volnočasové aktivity před tradičními rodinnými rolami a povinnostmi. Odkládané sňatky, jejich klesající počet a nárůst jednočlenných domácností jsou symptomy těchto společenských posunů.

¹⁴ *Demographics and the Future of South Korea*. Online. Carnegie Endowment for International Peace. [cit. 2024-04-25]. Dostupné z: <https://carnegieendowment.org/posts/2021/06/demographics-and-the-future-of-south-korea?lang=en>

¹⁵ *How South Korea Is Tackling Its Demographic Crisis*. Online. TIME. [cit. 2024-03-11]. Dostupné z: <https://time.com/6696414/south-korea-elderly-workforce/>

3.2 Důsledky stárnutí populace a nízké porodnosti

Stárnoucí populace a nízká porodnost představují významné ekonomické výzvy, včetně nedostatku pracovních sil, klesající produktivity a tlaku na systém sociálního zabezpečení. Ubývající pracovní síla a rostoucí starší populace vytvářejí tlak na veřejné důchodové systémy, zdravotnické služby a zařízení dlouhodobé péče, což vede ke zvýšeným vládním výdajům a fiskální zátěži. Stárnoucí populace může mít hluboké sociální důsledky, včetně změn rodinných struktur, mezigeneračních vztahů a pečovatelských povinností. Břemeno péče o staré rodiče dopadá neúměrně na ženy, což ovlivňuje jejich pracovní příležitosti, finanční stabilitu a celkovou pohodu. Sociální izolace, osamělost a problémy s duševním zdravím se navíc mohou stát běžnějšími u starších jedinců.

Také zdravotní systém čelí výzvám při naplňování potřeb stárnoucí populace, včetně zvýšené poptávky po lékařských službách, specializované péči o chronická onemocnění a dlouhodobé péči o seniory s funkčním postižením. Zajištění cenové dostupnosti a kvality zdravotnických služeb pro starší občany bude do budoucna zásadní pro udržení jejich zdraví a pohody.

Snižující se pracovní síla a klesající populační růst mohou z dlouhodobého hlediska bránit hospodářskému růstu, inovacím a konkurenceschopnosti. Snížené spotřebitelské výdaje, snížená poptávka po bydlení a spotřebním zbožím a snížené investice do lidského kapitálu mohou omezovat ekonomický rozvoj a bránit globální konkurenceschopnosti Jižní Koreje.

Implementace politik vstřícných k rodině, jako je rodičovská dovolená, flexibilní pracovní podmínky a dostupné služby péče o děti, může podpořit rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a podpořit zakládání rodin. Finanční pobídky, daňové úlevy a dotace na bydlení pro mladé páry a rodiny mohou zmírnit finanční tlaky a podpořit plodnost. Posílení programů sociální podpory pro starší občany, včetně důchodů, zdravotní péče a služeb dlouhodobé péče, lze zajistit jejich pohodu a kvalitu života. Investice do komunitních pečovatelských zařízení, odlehčovacích služeb a sítí na podporu pečovatelů jsou další prostředky, které dokáží zmírnit zátěž pro rodinné pečovatele a podpořit sociální začleňování seniorů. Využití inovací a technologií ve zdravotnictví, řešení stárnutí na místě a podpůrné technologie dokáží zlepšit kvalitu života starších občanů a podpořit stárnutí důstojným a nezávislým způsobem. Investice do výzkumu a vývoje, digitální infrastruktury a iniciativ inteligentních měst mohou podpořit inovace a zlepšit efektivitu poskytování zdravotní péče a sociálních služeb.

Podpora vzdělávání a povědomí o plánování rodičovství, reprodukčním zdraví a rovnosti pohlaví může sice zpochybnit tradiční normy a postoje týkající se manželství a rodičovství, ale naopak se může jevit jako pomocná ruka mladším generacím. Komplexní sexuální výchova ve školách, osvětové kampaně pro veřejnost a mediální reprezentace různých rodinných struktur budou směřovat k podpoře kultury reprodukčního výběru a informovanému rozhodování.

Zlepšení přístupu k cenově dostupným a vysoce kvalitním službám péče o děti, vzdělávání v raném dětství a mimoškolní programy by cílily na podporu pro pracující rodiče a podporu rozvoje dětí. Investice do vzdělávání a odborné přípravy pro děti a mládež je také může připravit na budoucí ekonomické příležitosti a posílit je, aby přispívali společnosti.

Poskytování finančních pobídek, jako jsou daňové úlevy, dotace na bydlení a peněžní dávky pro rodiny s dětmi, lze vidět jako jeden z hlavních prostředků, jak pomoci zmírnit náklady na výchovu dětí a motivovat páry k tomu, aby měly více dětí. Tyto pobídky by mohly být zaměřeny na rodiny s nízkými příjmy nebo na ty, kteří čelí finančním překážkám při založení rodiny.

Podpora rovnosti žen a mužů je dalším velkým bodem, který by mohl přispět k nárůstu počtu sňatků a tím pádem ke zvýšení porodnosti. Řešení genderových rozdílů na pracovišti a ve společnosti by velice pomohlo vytvořit prostředí, které více podporuje zakládání rodin a výchovu dětí. Zahrnovalo by to prosazování rovných příležitostí pro ženy v pracovní síle, snižování rozdílů v odměňování žen a mužů a zpochybňování tradičních genderových rolí a stereotypů. Tento problém je ale v korejské společnosti hluboce zakořeněn a na jeho vyřešení či zmírnění si Korea bude muset ještě několik let počkat.

Přijetí imigrační politiky a podpora kulturní rozmanitosti může zmírnit demografické problémy a obohatit sociální strukturu Jižní Koreje. Souvisí to i s přívalem evropských obyvatel. Je důležité s nimi do budoucna počítat a zajistit pro ně vhodné podmínky pro život i začlenění do společnosti. Vítání kvalifikovaných přistěhovalců, poskytování cest k občanství a podpora multikulturní integrace podpoří rozmanitost pracovní síly, hospodářský růst a sociální soudržnost. Všemi těmito kroky by se Jižní Korea mohla stát ze sociálního a společenského hlediska atraktivní zemí pro život.

3.3 Využití přistěhovalců a diverzity

Zvyšování počtu pracujících migrantů je nejdůležitější politikou vlády pro řešení problémů souvisejících s nedostatkem pracovních sil a sníženým ekonomickým růstem.¹⁶ K řešení výzev spojených s demografickým stárnutím populace a udržení hospodářského růstu a sociálního rozvoje musí Jižní Korea prozkoumat inovativní řešení, která podporují růst populace. K tomuto patří podpora přistěhovalců a podpora kulturní rozmanitosti, což vede k vytváření odolnější a inkluzivnější společnosti.

Přistěhovalci má mezi různými způsoby řešení nedostatku pracovníků v důsledku stárnutí populace nejnižší prioritu. První prioritou je využití korejské pracovní síly a zlepšení její kvality, zatímco přistěhovalci budou využiti ke kompenzaci jakéhokoli nedostatku, který může nastat.¹⁷

Přilákáním kvalifikovaných Evropanů může Jižní Korea posílit svou pracovní sílu, vyplnit nedostatek pracovních sil v klíčových odvětvích a stimulovat hospodářský růst. Imigrace rovněž přispívá k růstu populace, který je nezbytný pro udržení systémů sociálního zabezpečení.

Přistěhovalci přinášejí různé dovednosti, talenty a perspektivy, které mohou obohatit jihokorejskou ekonomiku a zvýšit její globální konkurenceschopnost. Kvalifikovaní přistěhovalci přispívají k inovacím, podnikání a výměně znalostí, zvyšují produktivitu a podporují ekonomickou dynamiku. Přijetím imigrace může Jižní Korea využít nové zdroje talentu a kreativity.

Příchod cizinců ze zahraničí podporuje kulturní výměnu a sociální soudržnost tím, že spojuje lidi z různých prostředí, etnických skupin a kultur. Přijetí rozmanitosti posiluje sociální vazby, podporuje mezikulturní porozumění a obohacuje strukturu společnosti. Vytvořením inkluzivního prostředí, které respektuje a oslavuje rozmanitost, je Jižní Korea schopna vybudovat soudržnější a harmoničtější společnost, kde jednotlivci ze všech prostředí mohou prosperovat a přispívat k pokroku národa.

Imigrace může pomoci řešit demografické potřeby a potřeby trhu práce Jižní Koreje tím, že zaplní mezery v klíčových sektorech, jako je zdravotnictví, vzdělávání a technologie.

¹⁶ Aging and Immigration: The Case of South Korea. Online. *Generations: Journal of the American Society on Aging*. Roč. 32, No. 4. [cit. 2024-04-27].

¹⁷ *Journal of the Korean Welfare State and Social Policy*. Online. 2018. [cit. 2024-04-19]. Dostupné: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.welfarestate.re.kr/pdf/3.Population_Aging_and_Intl_Migration_Policy_in_South_Korea.pdf.

Přistěhovalci s potenciálem jsou faktorem, který je schopný zmírnit nedostatek pracovní síly v kritických povoláních, včetně zdravotnických odborníků, inženýrů a IT specialistů, kde poptávka převyšuje nabídku. Přilákáním a udržením kvalifikovaných přistěhovalců si dává Jižní Korea za cíl vybudovat různorodou a odolnou pracovní sílu, která bude čelit výzvám ekonomiky 21. století.

Reformováním své imigrační politiky dokáže Korea přilákat větší počet cizinců se zájmem usadit se zde a usnadnit tak jejich integraci do společnosti. To by mohlo zahrnovat zefektivnění vízových postupů, zjednodušení získání víz, nabízení cest k trvalému pobytu a občanství a poskytování pobídek pro kvalifikované odborníky, aby se usadili a pracovali v Jižní Koreji. Vytvoření přívětivého a inkluzivního prostředí pro přistěhovalce, kde je jejich přínos uznáván a oceňován, je zásadní pro přilákání špičkových talentů z celého světa.

Jižní Korea by dokázala podporovat kulturní výměnu a integraci podporou dialogu, spolupráce a vzájemného porozumění mezi lidmi z různých prostředí. To by mohlo zahrnovat podporu multikulturních festivalů, komunitních akcí a kulturních výměnných programů, které oslavují rozmanitost a podporují mezikulturní interakce. Poskytování jazykových a kulturních orientačních programů pro přistěhovalce usnadní jejich integraci do společnosti a podpoří sociální soudržnost. Tímto by se Korea ještě více otevřela světu a do budoucna by mohla počítat s větší diverzitou obyvatelstva.

Jižní Korea investicí do integrace přistěhovalců a podpůrných služeb dokáže pomoci nově příchozím přizpůsobit se jejich novému prostředí a uspět ve svém úsilí. V tomto případě lze hovořit o poskytování jazykových kurzů, programů odborné přípravy a sociálních služeb přizpůsobených potřebám přistěhovalců a jejich rodin. Nabídka poradenství, právní pomoci a sítě sociální podpory může pomoci imigrantům zorientovat se v problémech relokace a integrace. Lze se dá zahrnout i podpora diverzity na pracovišti implementací zásad a postupů, které zajistí rovné příležitosti a začlenění pro všechny zaměstnance. Zde si představíme činnosti jako přijetí opatření pozitivních akcí, programů školení o rozmanitosti a mentorských iniciativ na podporu nedostatečně zastoupených skupin a vytvoření inkluzivnějšího pracovního prostředí. Přijetí rozmanitosti nejen zvyšuje výkonnost organizace a inovace, ale také podporuje kulturu respektu a spolupráce mezi zaměstnanci.

Stát hraje zásadní roli v překonávání krize způsobené stárnutím populace. Tento problém vyžaduje změny zahrnující celou veřejnou politiku. Vláda musí hrát aktivní roli, pokud by migrační politika měla zajistit značný počet vysoce vzdělaných a kvalifikovaných

pracovníků a zároveň maximalizovat příznivé účinky migrace a minimalizovat ty negativní.¹⁸

Většina Jihokorejců tvrdí, že upřednostňují větší imigraci. Mladým a dobře vzdělaným lidem vyhovuje život v blízkosti cizinců a akceptují, že neetničtí Jihokorejci mohou získat občanství, ale starší a méně vzdělaná menšina vidí změny, které imigrace vyžaduje, jako překážku nebo nepohodlnou skutečnost. Odpůrci tvrdí, že z migrantů se nikdy nemohou stát „skuteční“ Jihokorejci. Domnívají se také, že vláda utrácí příliš mnoho na jazykové a kulturní programy pro nově příchozí.

Ministerstvo spravedlnosti už v roce 2022 chtělo otevřít úřad, který usnadní imigraci, zatímco se Jižní Korea bude snažit vyrovnat s klesající porodností a stárnoucí populací. Poté, informoval prezidenta Yoon Suk-yeola, ministr spravedlnosti Han Dong-hoon novinářům řekl, že plány na ústřední úřad dohlížející na politiku týkající se přistěhovalectví se začnou rýsovat ve zbývajícím roce. Od května, kdy se ujal úřadu, Han řekl, že během svého funkčního období bude jeho úkolem zavést ve vládě systém vstřícný vůči imigraci. "Budování progresivní a efektivní imigrační politiky je pro budoucnost země zásadní," řekl. Ministerstvo zkouší nové programy pro přilákání a udržení imigrantů. Jedním z nich je „zrychlená“ cesta k občanství a pobytu pro vysoce kvalifikované žadatele, která má být otevřena v říjnu. Dalším je vízum „specifické pro daný region“, které má povzbudit cizince, aby se usadili v regionech s prudším poklesem počtu obyvatel. Ministerstvo také vytyčí iniciativy k odstranění bariér pro děti imigrantů v přístupu ke vzdělání, zdravotní péči a dalším sociálním službám.¹⁹

Bohužel s vývojem současné situace se předpokládá, že se za několik let budou muset vyspělé evropské státy potýkat s podobnými demografickými problémy jako Jižní Korea. Korejská společnost totiž není jediná, která se se stárnoucí populací potýká.

¹⁸ *Journal of the Korean Welfare State and Social Policy*. Online. 2018. [cit. 2024-04-19]. Dostupné: chrome-extension://efaidnbmninnkagpcjclcfndmkaj/http://www.welfarestate.re.kr/pdf/3.Population_Aging_and_Intl_Migration_Policy_in_South_Korea.pdf.

¹⁹ *Aging South Korea turns to immigration*. Online. The Korea Herald. Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20220726000598>. [cit. 2024-05-01].

4. Praktická část

Praktická část této práce obsahuje pojednání o současném stavu Evropanů žijících v Koreji a jejich adaptace a souznění s korejskou společností. Dále představuje výzkum národního zastoupení a pozitiva a negativa každodenního života respondentů pomocí dat nasbíraných dotazníkem. Pro adekvátní informace museli dotazovaní bydlet v Koreji po minimální dobu 1 roku.

Cílem této práce bylo vyhodnocení současného života Evropanů na území Jižní Koreje. Pro tento účel byl vytvořen online dotazník, který byl vyhotoven v anglickém jazyce.

4.1 Metodologie dotazníku

Cílovou skupinou respondentů byli cizinci evropského původu žijící v Koreji, kteří odpovídali na 19 otázek. Dotazník byl vyvěšen na sociální síti Instagram, kde ho našlo nejvíce respondentů a byl dále rozeslán mezi známé a přátele. Respondentů bylo celkem 54. V dotazníku se střídaly uzavřené (8) i otevřené (11) otázky.

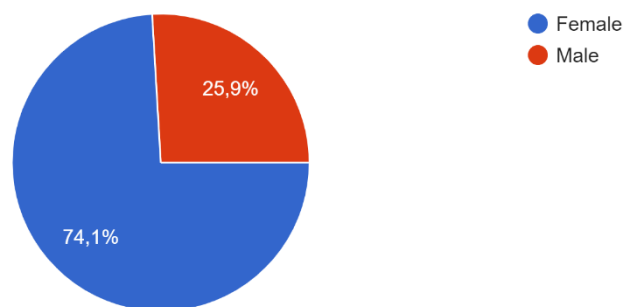
Uzavřené otázky se ptaly na pohlaví, věk, důvod přestěhování do Jižní Koreje, zda byli respondenti obeznámeni s korejskou kulturou ještě před přestěhováním. Dále zda studovali či studují korejštinu, jakým jazykem se dorozumívají v běžném každodenním životě, zda se v budoucnu hodlají vrátit do své rodné země a jestli se setkali s jakoukoliv formou rasismu v rámci svého života v Koreji.

V otevřených otázkách odpovídali respondenti na zemi původu, jak dlouho už žijí v Koreji, kde pracují, popřípadě studují a jejich zkušenosti. Popsali také výhody a nevýhody života v Koreji ze strany cizince, a jaké jsou jejich nejoblíbenější a nejméně oblíbené aspekty života v Koreji.

4.2 Výsledky dotazníku

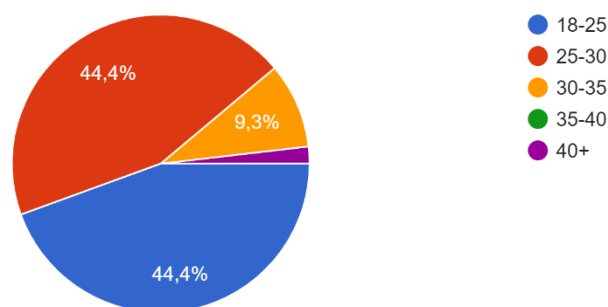
Na úvod dotazníku studenti vyplnili pohlaví (viz graf 1) a svůj věk (viz graf 2). Nejvíce respondentů bylo žen (40), což představuje 74,1 %. Mužské zastoupení (14) představovalo 25,9%. Nejčastější věk se pohyboval mezi 18 a 30 lety. Ve věku od 18 až 25 (24) to představovalo 44,4% stejně jako u skupiny 25 až 30 let (24). Pouze jedna odpověď byla zaznamenána ve věku 40 let a více.

Gender
54 odpovědí

Graf 1: Pohlaví respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Age
54 odpovědí

Graf 2: Věk respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Zaběhnuté společenské hodnoty jako je postavení ženy ve společnosti a velmi silná patriarchální společnost přispívají k neochotě mladých lidí vstupovat do manželství či uvažovat o potomkovi. Současná situace je natolik vážná i díky populárnímu hnutí 4Bmovement²⁰, které vzniklo v Koreji. Ženy bojkotují jakékoliv vztahy s heterosexuálními muži. Jedním z největších důvodů pro vznik tohoto hnutí je mentalita korejských mužů a vysoké nároky v pracovním životě, při kterých neexistuje možnost uvažovat o dítěti.

V následující otevřené otázce respondenti odpovídali na dotaz odkud pocházejí. Největší zastoupení mělo Německo (7) s celkovými 13 % (viz tabulka 1). Dále jsou to Česká

²⁰ *A World Without Men The women of South Korea's 4B movement aren't fighting the patriarchy — they're leaving it behind entirely.* Online. The CUT. Dostupné z: <https://www.thecut.com/2023/03/4b-movement-feminism-south-korea.html>

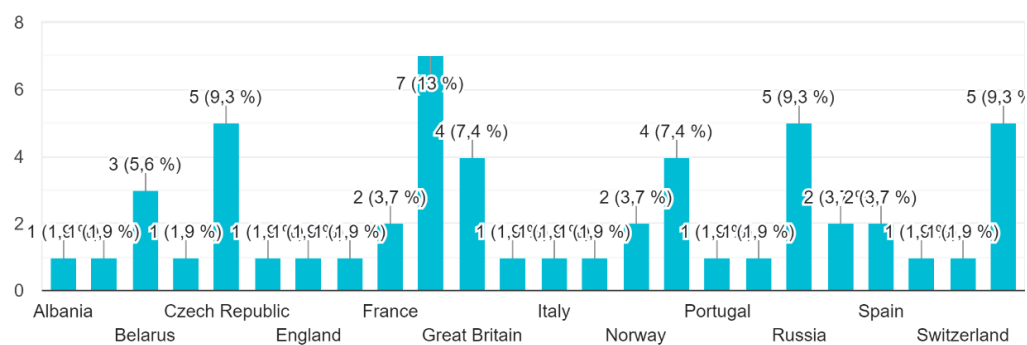
Republika, velká Británie, Rusko a Ukrajina. Všechny zmíněné země s 5 odpověďmi což je 9,3 %. Většina zemí má zastoupení pouze v jednom respondentovi.

Albánie	1	1,9%
Bělorusko	3	5,6%
Česká Republika	5	9,3%
Dánsko	1	1,9%
Estonsko	1	1,9%
Francie	2	3,7%
Chorvatsko	1	1,9%
Itálie	1	1,9%
Lotyšsko	1	1,9%
Německo	7	13%
Norsko	2	3,7%
Polsko	4	7,4%
Portugalsko	1	1,9%
Rakousko	1	1,9%
Rumunsko	1	1,9%
Rusko	5	9,3%
Řecko	1	1,9%
Slovensko	2	3,7%
Španělsko	2	3,7%
Švédsko	1	1,9%
Švýcarsko	1	1,9%
Ukrajina	5	9,3%
Velká Británie	5	9,3%

Tabulka 1: Seznam rodných zemí respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Where are you from?

54 odpovědi

Graf 3: Seznam rodných zemí respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Jedním z největších zastoupení mají země západní Evropy jako jsou Německo a Velká Británie. Další velkou skupinou jsou státy slovanského původu. Díky expanzi korejských firem na evropský kontinent lze pozorovat zvyšující se počet cizinců ze střední a východní Evropy. Mezi tyto země patří mimo jiné Polsko, ale i Česká Republika.

Jako příklad lze uvést velké množství korejských firem na území České republiky. Tyto firmy pak působí zejména v automobilovém průmyslu, ale i v logistice a leteckém průmyslu (viz tabulka 2). Díky tomu korejské firmy představují, hlavně pro mladou generaci, potenciální pracovní příležitosti. Určité procento těchto pracovníků má následně příležitost práce v samotné Koreji, kde se mohou usadit. Více Korejců na území České republiky přispívá k nárůstu počtu mezinárodních sňatků mezi mladou generací.

NÁZEV FIRMY	INTERNETOVÉ STRÁNKY	OBLAST PŮSOBNOSTI
CHB Logistic	www.chb-prague.com	Logistika
Daebo	http://www.daebo21.co.kr/index.do	Logistika
Daewoo	http://www.daewoo.cz/	Elektronika
DAS	http://www.i-das.com/	Výroba autosedaadel
Donghee Czech	http://najisto.centrum.cz/1923201/donghee-czech-sro/	Strojírnoství
Dongwon Czech	http://www.dongwon.cz/	Výroba automobilových komponent
Doosan Heavy Industries & Construction	http://www.doosan.com/doosanheavy/en/network.do?cmd=worldwide	Těžký průmysl
DSC	http://www.godsc.co.kr/English/Company/guide_chi.asp	Výroba autosedaadlových rámu
Glovis	http://www.glovis.cz/Default.aspx	Logistika
GS Caltex	http://www.zony.cz/gs-caltex/	Petrochemie
Hanjin Shipping	https://www.hanjin.com/hanjin/CUP_HOM_1600.do?sessLocale=en	Logistika
Hanwha	http://www.hanwhacv.cz/	Výroba plastových autodílů
Hiteco	http://www.mapalhiteco.com	Výroba autodílů
Hyundai Amco	http://www.amco.co.kr	Strojírnoství
Hyundai Dymos	http://www.hyundai-dymos.cz/web/	Výroba autosedaadel
Hyundai Hysco	http://www.hysco.com/eng/product/corp.aspx	Výroba karoserií
Hyundai Motor Czech	http://www.hyundai.cz	Zprostředkování prodeje automobilů
Hyundai Motor Manufacturing Czech	http://www.hyundai-motor.cz/english.php	Výroba automobilů
KIA Motors	http://www.kia.com/cz/	Výroba automobilů
KIMEX International	http://www.kimexro.cz/	Import / Export
Korea Exchange Bank	http://www.keb.co.kr/main/en/	Bankovníctví
Korean Air	http://www.koreanair.com/	Letecká doprava
KOS Wire Europe	http://www.koswire.com	Výroba nerezových drátů
LG Electronics	http://www.lge.cz	Elektronika
Mobis Automotive Czech	http://www.mobis-auto.cz	Výroba automobilových modulů

Noroo Bee Chemical	http://www.noroobeechem.com	Chemický průmysl (nátery, barviva)
Pac-tra Logistic	http://www.pac-tra.com	Logistika
PHA Czech	http://www.phauto.co.kr/en/	Výroba automobilových zámek
Plakor	http://http://www.plakor.cz/	Výroba automobilových nárazníků
POSCO	http://www.posco.com/homepage/docs/jpr/html/company/posco/s91g1000093c.html	Ocelářský průmysl
Pyeonghwa Motors	http://www.pyeonghwamotors.com/eng/	Výroba automobilů
Samsung Electronics	http://www.samsung.cz	Elektronika
Sejong Czech	http://www.sjcz.cz/	Výroba výfukových systémů
Sungwoo Hitech	http://www.swhitech.cz/	Výroba autodílů

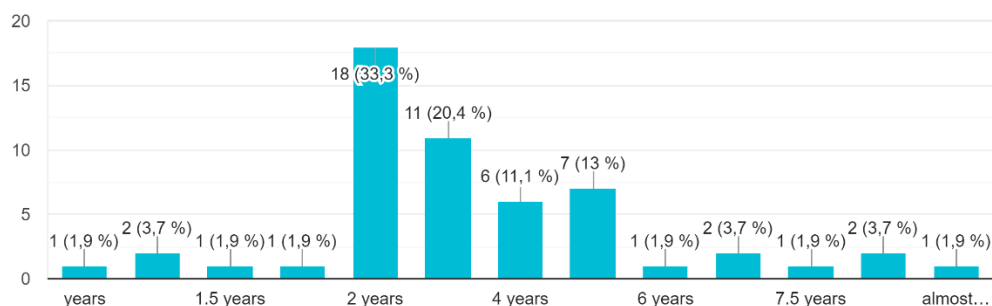
Tabulka 2: Přehled korejských firem na území České Republiky. Zdroj: chrome-extension://efaidnbmnnnibpajpcgleclefindmkaj/https://cks-korea.cz/wp-content/uploads/2014/03/KorejskeFirmy.pdf.

Navazující otázka byla, jak dlouho už žijí v Koreji. Převážná většina respondentů uvedla, že jejich dosavadní pobyt v Koreji se pohybuje mezi 2-5 lety (graf 4). Nejčastější odpovědi jsou 2 roky (18 odpovědí), a to představuje 33,3%. Dále délka 3 let; 11 odpovědí.

Následovala období 5 let (7 odpovědí) a 4 roky (6 odpovědí). Nejdelším obdobím je 8 let, což odpověděli dva respondenti. Pouze jedna odpověď zněla; několik let a nebylo uvedeno konkrétní číslo.

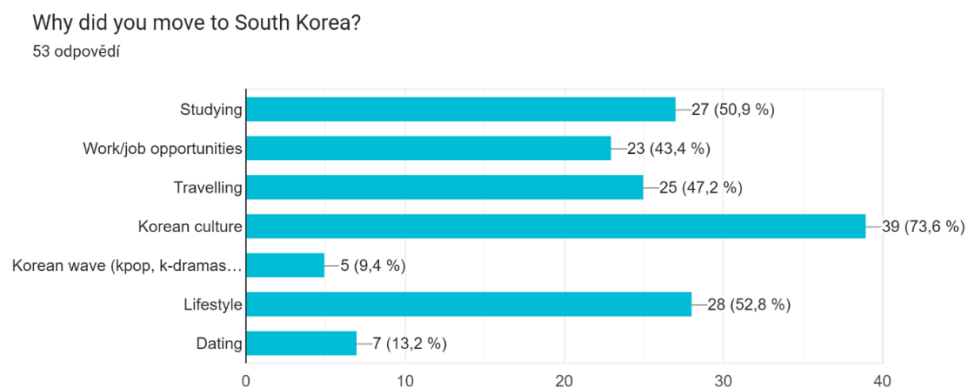
For how long have you been living in Korea?

54 odpovědí

Graf 4: Dosavadní délka pobytu v Koreji. Zdroj: vlastní zpracování.

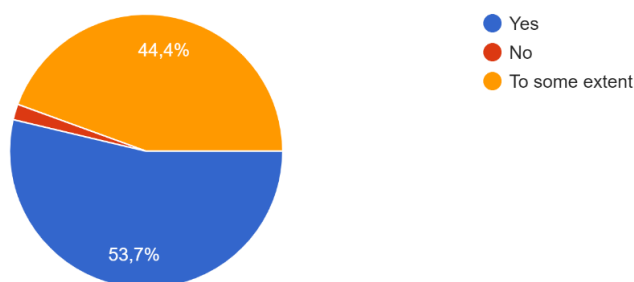
Další otázkou bylo, jakou motivaci měli respondenti k přestěhování do Jižní Koreje. Tato otázka měla za úkol zjistit nejčastější důvody k přestěhování do Koreje. Z nabídky mohli respondenti vybrat libovolný počet odpovědí. Mezi navržené odpovědi patřily tyto možnosti: studium, pracovní příležitost, cestování, korejská kultura, korejská vlna, životní styl a „randění“ (viz graf 5). Nejvíce odpovědí (39) je zaznamenáno u možnosti korejská kultura. 73,6% respondentů svůj zájem o korejskou kulturu považuje za jeden z hlavních důvodů přestěhování se. Dále byly nejvíce zodpovězeny možnosti životní styl (28), studium (27), cestování (25) a pracovní příležitost (23). Tyto výsledky se odvíjí od věku respondentů. Mnoho mladých lidí vidí příležitosti na korejském trhu, který se neustále vyvíjí. Další skutečností je, že spousta studentů při volbě zahraničního studia volí právě Koreu, jako atraktivní destinaci. Posléze zde můžou hledat pracovní místo. U možnosti životní styl se respondenti svěřili, že svou rychlostí a pohotovostí či flexibilitou je životní styl pro cizince velice atraktivní. Hrají zde svou roli také moderní technologie. Možnost „randění“ zvolilo jen 7 dotazovaných. Velice nezvyklá možnost, která ale přesto do jisté míry má své obdoby. Tento fenomén je spojován s korejskou vlnou. V posledních letech se mezi mladou generací vyskytuje trend návštěvy Koreje za účelem poznání potenciálního partnera.

Graf č. 5: Hlavní důvody stěhování respondentů. Zdroj: vlastní zpracování.

Na otázku, zda měli respondenti povědomí o korejské kultuře před stěhováním bylo nejvíce odpovědí **ano** (29). Další část respondentů (24) odpověděla, že měli určitou míru znalosti. Odpověď **ne** zaznamenal pouze jeden respondent.

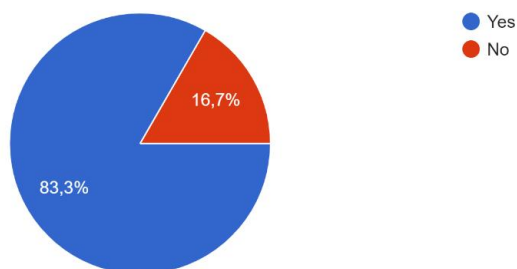
Were you familiar with korean culture before moving?
54 odpovědí

Graf č. 6: Znalost korejské kultury před stěhováním. Zdroj: vlastní zpracování

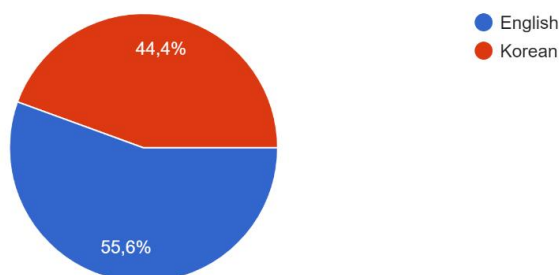
V dalších dvou otázkách respondenti odpovídali, na dotazy související s korejštinou. První otázka se zaměřila čistě na znalost korejštiny. Největší množství respondentů (45) odpovědělo na otázku, zda mluví korejsky, **ano**. Procentuálně to představuje 83,3%. zbytek respondentů (9) odpovědělo **ne**, pouze 16,7% (viz graf 7). Související otázka se týkala používání korejštiny v každodenním životě. Větší polovina respondentů (30) používá při interakci se svým okolím nejčastěji angličtinu. Zbytek respondentů (24) sdělilo, že při každodenní komunikaci používají korejštinu. Z toho je zřejmé, že někteří z respondentů, i přes znalost korejštiny, upřednostňují při běžné komunikaci angličtinu.

Do you speak Korean?
54 odpovědí

Graf č. 7: Množství respondentů, kteří mluví korejsky. Zdroj: vlastní zpracování.

Which language do you use to communicate on daily basis?
54 odpovědí

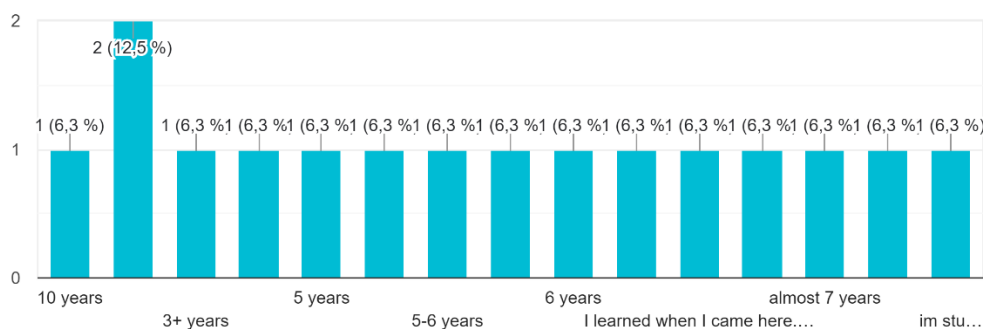

Graf č. 8: „Jakým jazykem mluvíte v každodenním životě?“ Zdroj: vlastní zpracování

V následující otázce respondenti sdělovali délku svého dosavadního studia korejštiny ať už ve škole či nějaké instituci, nebo jako samouci. Z důvodu otevřenosti otázky, jsou některé odpovědi zkreslené (viz graf 9). Škála délky studia sahá od 1 roku (3 respondenti) až po 10 let (1). Nejčastější odpovědí byla délka 3 roky (5) a poté 6 let (4). Zbylých 16 respondentů na otázku neodpovědělo. Nebyla povinná a souvisela s předešlou otázkou o studiu korejštiny.

Jako doplnění se někteří respondenti vyjádřili k nízké znalosti angličtiny mezi Korejci a negativnímu důsledku pro cizince. Popsali potíže, se kterými se v každodenním životě potýkají a skutečnost, že každý nemá předpoklady k tomu, aby se tento složitý jazyk naučil.

If a previous answer was a Yes could you please share for how long you've been studying korean?
16 odpovědí

Graf 9: Délka studia korejštiny respondentů. Zdroj: vlastní zpracování

Následující série otázek byla směřována na profesní, popřípadě studentský život. V otevřené otázce respondenti zmínili svou práci či studium a dále popsali zkušenosti z pracovního a studentského života.

Práce s turisty a cizinci, kteří navštěvují Koreu, byla nejvíce zmiňovanou pozicí, kterou se cizinci v Koreji zabývají. Zde patří cestovní kanceláře, které komunikují výhradně s cizinci z rodné země respondenta, dále pozice v mezinárodních organizacích nebo firmách, které zaměstnávají výhradně cizince. Několik respondentů pracuje, jako lektoři angličtiny pro malé děti v školním a předškolním věku. Předpokladem pro tuto pozici je dobrá znalost korejštiny. Na otázku pracovní morálky, velká většina respondentů popsala svůj negativní postoj k pracovním směnám. Korejská směna končí až v pozdních večerních hodinách. Téměř všichni respondenti by upřednostnili začátek jejich směny brzo ráno, aby končila v průběhu odpoledne.

Studentský život byl popsán jako velmi intenzivní v porovnání s některými školními systémy v Evropě. Většina respondentů studuje dohromady s dalšími cizinci ve speciální třídě, kde je výuka více přizpůsobena zahraničním studentům. Ale i přesto popsali velké rozdíly mezi organizací studentského života pro cizince a korejského studentského života.

Následující otázka se týkala rasismu a jakékoliv formy diskriminace na základě barvy pleti nebo etnické skupiny.

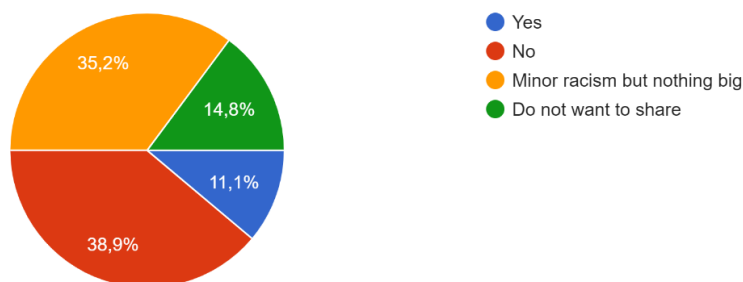
V případě Korejců se ale jedná o xenofobii²¹. Slovo xenofobie pochází z řečtiny a skládá se ze dvou částí: *xénos* znamená cizí, příchozí, cizinec a *fobos* znamená strach, bázeň, úzkost. Rasismus je založen především na fyzických odlišnostech, jako jsou barva pleti, obličejové

²¹ Slovník cizích slov; <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/>

rysy, vlasy apod. Naopak xenofobie tkví především na nedůvěře v cizince, která souvisí prvotně například s příslušností k určité národnosti, komunitě či skupině a až druhotně si uvědomujeme fyzické odlišnosti cizího člověka.²² Projevuje se také jako odpor a nepřátelství ke všemu cizímu či jako forma strachu ze všeho neznámého, především z cizinců (kultura, náboženství atd.). Xenofobní agrese může spočívat i v nenápadných komentářích, které naznačují, že někdo je „outsider“. K diskriminaci může dojít kdekoli, od vztahů po pracoviště. Podobně jako u jiných forem útlaku, xenofobie udržuje určité skupiny u moci a zabavuje moc ostatním. Někdy se lidé dokonce zapojují do xenofobie záměrně pro svůj vlastní prospěch.

Nejvíce respondentů odpovědělo na tuto otázku **ne** (21 odpovědí), což představuje 38,9% všech odpovědí (viz graf 10). Velká část lidí (19) uvedla, že se setkala s malou formou rasismu ve formě nářeků a nemístných poznámek. Odpověď **ano** zaznamenalo 11,1% respondentů (6). Zbylých 8 respondentů uvedlo, že svou odpověď nechtějí sdělovat.

Have you ever been at the receiving end of a racism?
54 odpovědí

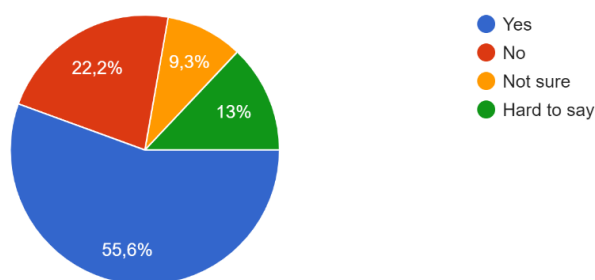
Graf č. 10: Setkání se s rasismem. Zdroj: vlastní zpracování

Poslední otázka se týkala potenciálního návratu respondentů do jejich rodné země (viz graf 11). Mírná většina odpověděla **ano** (30). Ve svých odpovědích zmiňují, že se nikdy nebudou stoprocentně cítit jako obyvatelé Jižní Koreje. Někteří prozradili, že jedním z důvodů je odlišnost kultur či stesk po rodné kultuře nebo také odlišný životní styl, na který je pro ně těžké si zvyknout. Jedním z často zmíněných odůvodnění je také *stesk po domovu*. 22,2% respondentů odpovědělo **ne**, což představuje 12 odpovědí. Jedním z důvodů neochoty navrátit se je stabilita a nový život, který si v Koreji vybudovali; ať už se jedná o

²² MEDIUM. Unveiling South Korea's Xenophobia Exploring Factors, Perceptions, and Paths to Change. Online. 2023. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z: <https://davidsuaza.medium.com/unveiling-south-koreas-xenophobia-exploring-factors-perceptions-and-paths-to-change-d303c58cb6e7>

rodinu nebo profesní život. Zbylí respondenti zaznamenali odpověď „těžko říci“ nebo „nejsem si jistý/á“. Zde k hlavním odůvodněním patřilo současné studium a potenciální budoucí profese. Jedná se o nejistotu nalezení pracovního místa nebo přesídlení zpátky do rodné země.

Do you see yourself going back to your home country in the future?
54 odpovědí

Graf č. 11: Navrácení respondentů do země původu. Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Shrnutí dotazníku

Cílem dotazníku bylo zjistit pozitiva a negativa Evropana žijícího v Koreji a adaptace na korejskou společnost. Z výsledků můžeme pozorovat, že velká většina respondentů mluví o své zkušenosti a adaptaci pozitivně. Z výpovědí je ale také zřejmé, že i po několika letech strávených životem v Koreji se dotazovaní stále cítí jako „outsideri“, což souvisí s negativními ale i pozitivními aspekty. Dále pozorujeme zájem hlavně mladších generací, které v Koreji nalézají studijní či pracovní příležitosti. Menšina lidí původem ze států východní Evropy neustále roste a Korea se pro ně stává atraktivní destinací. Ve většině případů jsou cizinci také ochotni se učit korejštinu, aby byli schopni se přiblížit Korejcům, i když ne ve všech případech tento jazyk používají v každodenním životě. Jejich první volbou je stále angličtina, se kterou si vystačí hlavně v urbanizovaných oblastech a velkých městech. Pokud se rozhodnou bydlet ve venkovských oblastech, mohou se setkat s problémem jazykové bariéry.

Závěr

Tato bakalářská práce se zaměřila na adaptaci evropské menšiny do sourodé korejské společnosti. Z historického hlediska můžeme vidět postupné otevírání země světu a s tím související stoupající imigraci. Jižní Korea se může pyšnit bohatou kulturou, kterou nenajdeme jinde na světě. V posledních letech se díky K-popu a korejským dramatům stala velice atraktivní destinací pro cizince. Narůstající povědomí o korejské kultuře přináší i touhu navštívit tuto exotickou destinaci.

Korea je velmi známá svou jednotvárností a téměř naprostou homogenitou, a proto jen velmi málo cizinců žije v Koreji natrvalo. Díky průzkumům lze říci, že v posledních letech číslo trvale žijících cizinců v Koreji roste. Je patrné, že největší zastoupení v evropské menšině mají příslušníci Německa a Velké Británie. Na vzestupu jsou pak země střední a východní Evropy jako například Bělorusko a Ukrajina. V moderní době také neustále narůstá počet mezinárodních manželství mezi Korejci a Evropany. Tyto páry se poté ve většině případů usadí v Jižní Koreji.

Evropané žijící v Koreji již delší dobu považují za jedno z největších negativ částečnou jazykovou bariéru. Ne každý cizinec aktivně studuje korejštinu, a proto se snaží v každodenním životě používat angličtinu, která není jejich rodným jazykem. I navzdory tomu naráží na překážky a problémy při komunikaci v angličtině. Nízká znalost angličtiny hlavně ve venkovských oblastech vidí jako určité omezení.

Výsledky praktické části (dotazníku) ukázaly, že jedním z nejčastějších důvodů přestěhování se do Koreje jsou pracovní příležitosti nebo u mladých lidí studium na vysokých školách. Díky respondentům z různých zemí je zřejmé, že jejich povolání ve většině případů obnáší nějakou formu práce s cizinci nebo příslušníky jejich rodné země. Tímto figurují jako prostředníci v nadnárodních firmách. Určitá část respondentů se díky znalosti jazyků věnuje učení angličtiny například malých dětí.

Temná stránka korejské společnosti je neustálá nedůvěra k cizincům, a nejedná se jenom o cizince bílé pleti, ale musíme sem zařadit i jiné asijské národy. V tom případě se bavíme o xenofobii neboli nedůvěře, odporu a nepřátelství ke všemu cizímu. Je to i jakási forma strachu ze všeho neznámého tedy i projevy jiných kultur, zvyků, náboženství apod. Diskriminace vůči bělochům se obecně nepovažuje za rasismus a bohužel je i nadále skutečností. Ve většině případů ale mají respondenti vcelku pozitivní zkušenosti a ze strany Korejců nepocítují žádné výhrady nebo útoky. Naopak Korejci projevují do jisté míry zájem

o cizince, což se liší případ od případu, ale někdy to sami cizinci také pociťují jako něco negativního.

Práce potvrdila důležitost imigrace pro korejskou společnost do budoucna. Pojí se s tím hlavně demografické problémy současné společnosti, což je nízká porodnost a prudké stárnutí populace. Lidé přicházející ze zahraničí s sebou přinášejí cenné zkušenosti, které by v budoucnu mohly podpořit korejskou ekonomiku. A na základě dotazníku je jasné, že počet Evropanů nadále roste.

Resume

This bachelor's thesis focused on the adaptation of the European minority into the homogenous Korean society. From a historical perspective, we can see the gradual opening of the country to the world and the associated rising immigration. South Korea boasts a rich culture that cannot be found anywhere else in the world. In recent years, thanks to K-pop and Korean dramas, it has become a very attractive destination for foreigners. Growing awareness of Korean culture also brings a desire to visit this exotic destination.

It is evident that the largest representation in the European minority is consists of members of Germany and Great Britain. Central and Eastern European countries such as Belarus and Ukraine are on the rise. In modern times, the number of international marriages between Koreans and Europeans is also steadily increasing. These couples then settle in South Korea in most cases.

Europeans living in Korea have long considered the partial language barrier to be one of the biggest negatives. Not every foreigner is actively studying Korean, so they try to use English, which is not their native language, in everyday life. Despite this, he encounters obstacles and problems when communicating in English. He sees low knowledge of English, especially in rural areas, as a certain limitation.

The results of the practical part (questionnaire) showed that one of the most common reasons for moving to Korea is job opportunities or, for young people, studying at universities. Thanks to respondents from different countries, it is clear that their profession in most cases involves some form of work with foreigners or members of their native country. In this way, they figure as intermediaries in multinational companies

The thesis confirmed the importance of immigration for Korean society in the future. This is mainly related to the demographic problems of contemporary society, which is the low birth rate and rapid aging of the population. People coming from abroad bring valuable experiences that could support Korean economy in the future. And based on the questionnaire, it is clear that the number of Europeans continues to grow.

Seznam zdrojů

Literatura

1. *The Korean Wave, Korean Media Go Global*. Routledge, 2013. ISBN 978-0415712781
2. BREEN, Michael. *The Koreans: Who They Are, What They Want, Where Their Future Lies*. 2nd edition, revised. St. Martin's Griffin, 2004. ISBN 978-0312326098
3. VEGDAHL, Sonja. *Culture Shock! Korea: A Survival Guide to Customs and Etiquette*. 3rd edition. Marshall Cavendish, 2008. ISBN 978-0761454892.
4. DE MENTE, Boye Lafayette. *The Korean Mind: Understanding Contemporary Korean Culture*. Tuttle Publishing; Revised edition, 2018. ISBN 978-0804848152
5. *Emotions in Korean Philosophy and Religion, Confucian, Comparative, and Contemporary Perspectives*. Palgrave Macmillan, 2022. ISBN 978-3030947491.
6. *A Teacher's Sourcebook for Korean Art & Culture*. Online. [cit. 2024-03-02]
Dostupné z: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://sites.evergreen.edu/essentialingredients/wp-content/uploads/sites/182/2016/03/korea-tsb1.pdf
7. *Global Dimensions in Mapping the Foreign Labor Policies of Korea: A Comparative and Functional Analysis*. Online. Development and Society, Vol. 34, No. 1. Institute for Social Development and Policy Research, 2005.
8. Kim H. S. (2008), International Marriage Migrant Women in Korea, "Korean J Women Health Nurs", Vol. 14, No. 4
9. Lee H. K. (2008), International Marriage and the State in South Korea: Focusing on Governmental Policy, "Citizenship Studies", Vol. 12(1)
10. Han, Gil-Soo (2007) "Multicultural Korea: Celebration or Challenge of Multiethnic Shift in Contemporary Korea?"
11. Korean Ministry of Justice (2021) "Annually Immigration Statistics, 2021: Korea Immigration Service "
12. EU-South Korea: Current Trends of Cultural Exchange and Future Perspectives [online]. ISBN 978-92-79-20835-5. Dostupné z: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.interarts.net/descargas/interarts2560.pdf

13. Aging and Immigration: The Case of South Korea. Online. *Generations: Journal of the American Society on Aging*. Roč. 32, No. 4. [cit. 2024-04-27].
14. Introduction Emigration And Immigration: The Case Of Korea. Online. *Urban Anthropology and Studies of Cultural Systems and World Economic Development*. Roč. 32, No. 4. [cit. 2024-04-22].

Internetové prameny

1. Berghahn Journals Online. 2007-2023 [cit. 2024-04-04]. Dostupné z: <https://www.berghahnjournals.com/view/journals/ajec/ajec-overview.xml>
2. *A World Without Men The women of South Korea's 4B movement aren't fighting the patriarchy — they're leaving it behind entirely*. Online. The CUT. Dostupné z: <https://www.thecut.com/2023/03/4b-movement-feminism-south-korea.html>
3. *Xenophobia*. Online. Britannica. [cit. 2024-03-10]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Islamophobia>
4. *Demographics and the Future of South Korea*. Online. Carnegie Endowment for International Peace. [cit. 2024-04-25]. Dostupné z: <https://carnegieendowment.org/posts/2021/06/demographics-and-the-future-of-south-korea?lang=en>
5. *How South Korea Is Tackling Its Demographic Crisis*. Online. TIME. [cit. 2024-03-11]. Dostupné z: <https://time.com/6696414/south-korea-elderly-workforce/>
6. *Journal of the Korean Welfare State and Social Policy*. Online. 2018. [cit. 2024-04-19]. Dostupné z: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.welfarestate.re.kr/pdf/3.Population_Aging_and_Intl_Migration_Policy_in_South_Korea.pdf.
7. ČESKO-KOREJSKÁ SPOLEČNOST. *Přehled korejských firem na území České Republiky*. Online. [cit. 2024-05-20] Dostupné z: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cks-korea.cz/wp-content/uploads/2014/03/KorejskeFirmy.pdf>.
8. Rasismus a xenofobie – když se strach převlékne za nenávisť. Online. [cit. 2024-04-22]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/rasismus-a-xenofobie-kdyz-se-strach-prevlekne-za-nenavist-6230547>.
9. MEDIUM. *Unveiling South Korea's Xenophobia Exploring Factors, Perceptions, and Paths to Change*. Online. 2023. [cit. 2024-04-10]. Dostupné

z: <https://davidsuaza.medium.com/unveiling-south-koreas-xenophobia-exploring-factors-perceptions-and-paths-to-change-d303c58cb6e7>

10. *Aging South Korea turns to immigration*. Online. The Korea Herald. Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20220726000598>. [cit. 2024-05-01].